

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF**

Seduta tad-19 ta' April, 2011

Citazzjoni Numru. 1070/1996/1

Chevalier Damien **IWUEKE** bħala rappreżentant tas-
soċjeta' estera *Trans Afrique Sports Agency*

VS

Mario **GAUČI**, u Anthony Grech Sant f'isem il-*Floriana Football Club*; u b'degriet tas-17 ta' Ottubru, 2001, l-atti ġew leġittimati u l-kawża tkompli tinstema' kontra Dennis Burke, Julian Holland u Trevor Żahra in rappreżentanza tal-*Floriana Football Club*; u b'degriet tat-12 ta' Novembru, 2001, il-kawża għandha tkompli tinstema' kontra Dottor Hugh Peralta, Julian Holland u Trevor Żahra in rappreżentanza tal-*Floriana Football Club*; u b'degriet tal-15 ta' Frar, 2005, Tony Żahra, Alfred Cauchi u Trevor Żahra assumew l-atti tal-kawża in rappreżentanza tal-*Floriana Football Club*

II-Qorti:

Rat l-Att taç-Ċitazzjoni mressaq fl-1 ta' April, 1996, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, l-attur *nomine* talab li din il-Qorti (a) issib li l-imħarrkin huma debituri tiegħu fis-somma ta' disat elef sitt mija u erbgħa u erbgħin lira Maltin (Lm 9,644)¹ li jirrapprezentaw il-bilanç tal-ħlas lilu dovut skond il-ftehim milħuq bejnu fil-kwalita' premessa u l-imħarrkin *nomine* fil-kuntratt tat-22 ta' Diċembru, 1995, dwar it-trasferiment mal-Floriana Football Club tal-*player* Christopher Chinedu Okoh; u (b) tikkundanna lill-imħarrkin *nomine* biex iħallsuh *nomine* l-imsemmija somma. Talab ukoll l-ispejjeż;

Rat in-Nota tal-Eççeżżjonijiet imressqa mill-imħarrkin *nomine* fil-25 ta' Settembru, 1996, li biha laqgħu għall-azzjoni attriçi billi, b'mod preliminari, qalu li trid issir il-prova tal-eżistenza tal-kumpannija attriçi barranija u tas-setgħa tal-attur li jmexxi l-kawża f'isimha. Fil-mertu, laqgħu billi qalu li l-kitba li fuqha jistrieħ l-attur *nomine* ma tiswiex għaliex hija milquta minn żball u qerq u huma diġa' ressqu proçedura b'kawża biex jitlobu t-tħassir tal-imsemmi ftehim (Ċitazz. Nru. 1219/96AJM) u għalhekk ukoll eççepew il-konnessjoni tal-kawzi. Fl-aħħar laqgħu billi qalu li kull bilanç li jista' jkun dovut huwa anqas mill-ammont mitlub fiç-Ċitazzjoni;

Rat id-degriet tagħha (diversament presjeduta) tat-13 ta' Novembru, 1996², li bih ordnat li din il-kawża tistenna l-eżitu tal-kawża l-oħra bejn l-istess partijiet;

Rat il-verbali tas-smiġħ bejn Diċembru tal-1996 u Marzu 1998 li bihom il-kawża kienet qiegħda titħalla għall-imsemmija raġuni;

Rat id-degriet tagħha (diversament presjeduta) tad-29 ta' Mejju, 1998³, li bih ħalliet il-kawża *sine die*;

¹ Li jgħibu € 22,464.48 fi flus tal-lum

² Paġ. 15 tal-proçess

Rat id-degriet tagħha (diversament presjeduta) tal-20 ta' Lulju, 1998, li bih reġgħet qiegħdet il-kawża għas-smiġħ wara talba li saritilha b'rikors tal-attur *nomine* tas-17 ta' Lulju, 1998;

Rat id-degriet tagħha (diversament presjeduta) tal-4 ta' Novembru, 1998⁴, li bih ordnat li jiddaħħlu fil-kawża u bi spejjeż għall-attur, il-provi miġbura fl-atti tal-kawża fl-ismijiet “*Anthony J. Grech Sant noe vs Damine Iwueke*” (Ċitazz. Nru. 1219/96AJM);

Rat in-Nota mressqa mill-attur fl-20 ta' April, 1999, b'kopja mehmuża tax-xhieda mogħtija fl-imsemmija kawża konnessa;

Rat id-degriet tagħha (diversament presjeduta) tal-15 ta' Mejju, 2000⁵, li bih reġgħet ħalliet il-kawża *sine die*;

Rat id-degriet tagħha (diversament presjeduta) tal-20 ta' Settembru, 2000, li bih reġgħet qiegħdet il-kawża għas-smiġħ wara talba li saritilha b'rikors tal-attur *nomine* tal-15 ta' Settembru, 2000;

Rat id-degriet tagħha (diversament presjeduta) tal-11 ta' Mejju, 2002⁶, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, ordnat it-tneħħija mill-atti tal-kawża tan-Nota tal-Eċċezzjonijiet ulterjuri mressqa mill-imħarrkin *nomine*;

Rat ix-xhieda mressqa quddiemha;

Semgħet it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tal-kawża;

Rat id-degrieti tagħha li bihom ħalliet il-kawża għas-sentenza;

³ Paġ. 24 tal-proċess

⁴ Paġ. 28 tal-proċess

⁵ Paġ. 147 tal-proċess

⁶ Paġġ. 171 – 181 tal-proċess

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni dwar ħlas ta' bilanċ ta' somma miftehema fuq kuntratt. L-attur, bħala aġent ta' kumpannija barranija, jgħid li l-assoċjazzjoni mħarrka (aktar 'il quddiem imsejġha "FFC") għad fadlilha tħallsu somma minn ammont akbar miftiehem f'kitba li saret dwar it-trasferiment f'Malta ta' *footballer* Niġerjan mal-istess FFC. Billi baqa' ma tħallasx il-bilanċ dovut, l-attur qiegħed jitlob il-ħlas;

Illi għal din l-azzjoni, FFC laqgħet billi, b'mod preliminari, qalet li l-attur irid juri li l-kumpannija barranija li huwa jgħid li jidher għaliha teżisti tassew u li huwa tassew għandu l-ħatra li jidher għaliha f'din il-kawża. Laqgħet ukoll billi qalet li l-ftehim li fuq is-saħħa tiegħu l-attur *nomine* jippretendi l-ħlas mitlub ma jiswiex għaliex huwa ftehim li ttieħed bi żball, qerq u "misrappreżentazzjoni" u diġa' fetħet kawża kontra l-attur *nomine* biex dak il-ftehim jitqies bla siwi u jitħassar. Laqgħet ukoll billi qalet li, f'kull każ, jekk hija għandha tħallas lill-attur *nomine* xi ammont, dan irid ikun anqas minn dak li qiegħed jitlob fil-kawża;

Illi l-fatti li joħorġu mill-atti tal-kawża juru li l-attur huwa ċittadin naturalizzat ta' Malta mwieled fin-Niġerja. Ilu jgħix f'Malta sa mill-1989 u jaħdem bħala librar fl-Universita'⁷. Jagħmilha ta' aġent ta' *footballers* mill-pajjiż fejn tweled u dan jagħmlu f'isem entita' li tissejjaħ *Trans Afrique Sports Agency*;

Illi lejn il-bidu ta' Ottubru tal-1995⁸, l-attur kiteb lil għadd ta' *clubs tal-football* f'Malta biex jistaqsihom jekk kinux imħajrin jilagħbu magħhom *players* min-Niġerja. FFC kien wieħed minn dawk li bagħtu jwegħbu li kienu interessati fil-proposta u talbuh isibilhom *player* bir-rwol ta' *centre forward*⁹. Il-kundizzjoni li FFC għamlu kienet li l-*player*

⁷ Xhieda tiegħu 31.7.1997, f' pagġ. 45 – 6 tal-proċess

⁸ Dok "DP", f' pag. 59 – 61 tal-proċess

⁹ Dok f' pag. 62 tal-proċess

magħżul ikun jista' jikseb ċertifikat internazzjonali ta' awtorizzazzjoni mill-Federazzjoni tiegħu li jkun jista' jilgħab barra l-pajjiż u meħlus minn kull rabta oħra mal-klabb tiegħu. Wara xi laqgħat u diskussjonijiet, l-attur ġab f'Malta *player* niġerjan jismu Christopher Chinedu Okoh fit-22 ta' Novembru, 1995;

Illi dan beda l-prova tiegħu ma' FFC minnufih malli wasal f'Malta. Dak inhar, l-attur tħallas mitejn u ħamsin lira Maltin (Lm 250) bħala *agency fee* għaż-żmien tal-prova ta' Okoh¹⁰;

Illi fit-30 ta' Novembru, 1995, l-attur u FFC daħlu fi ftehim dwar it-trasferiment ta' Okoh ma' FFC għal tlieta u tletin elf dollaru Amerikan (\$ 33,000), bl-ewwel ħlas ta' Lm 5,822 li kellu jsir lill-attur jumejn wara l-iffirmar¹¹. Dak inhar ukoll, Okoh iffirma l-ftehim ma' FFC għal ħames snin¹²;

Illi meta l-attur mar il-bank biex isarraff iċ-*cheque* li kien ingħata, ħareġ li l-bank ma sarrfux għaliex ma kienx hemm flus fil-kont. Reġgħu saru laqgħat bejn l-attur u FFC, u sadattant Okoh kien qed jilgħab mal-klabb;

Illi fit-22 ta' Diċembru, 1995¹³, saret kitba bejn l-attur u l-Prokuratur Legali Noel Scerri. L-attur kien qed jidher għal kumpannija niġerjana bl-isem ta' *Trans Afrique Sports Agency*, filwaqt li Scerri kien qiegħed jidher f'isem FFC. Bis-saħħa ta' dik il-kitba, l-kompjenti ħassru ftehim li huma kienu għamlu qabel dak inhar (fit-30 ta' Novembru, 1995) u bidluh bil-kundizzjonijiet fih imsemmija. Il-ftehim kien jirrigwarda t-trasferiment lil FFC tal-imsemmi Okoh. Għal dak it-trasferiment, kien miftiehem il-ħlas lill-attur *nomine* ta' somma li kellha titħallas fi tliet biċċiet. L-ewwel ħlas ta' elfejn lira Maltin (Lm 2,000), li ma kienx rifondibbli, tħallas dak inhar¹⁴. It-tieni ħlas, fis-somma ta' tliet elef tmien mija u tnejn u għoxrin lira Maltin (Lm 3,822) kellu jitqiegħed f'depożitu f'bank¹⁵ fi żmien erbat ijiem u jitħallas

¹⁰ Dok f'paġ. 73 tal-proċess

¹¹ Dok. f'paġ. 76 tal-proċess

¹² Dok. f'paġ. 77 tal-proċess

¹³ Dok "A", f'paġ. 5 tal-proċess

¹⁴ Dok f'paġ. 91 tal-proċess

¹⁵ Dok f'paġ. 92 tal-proċess

lill-attur *nomine* fl-aħħar jum ta' Jannar ta' wara jekk kemm-il darba l-Malta Football Association ma twaqqafx lil FFC milli tkompli tingqeda bis-servizzi ta' Okoh. It-tielet parti tas-somma fl-ammont ta' ħamest elef tmien mija u tnejn u għoxrin lira Maltin (Lm 5,800) titħallas fil-15 ta' Marzu, 1996. Biex jiggarrantixxi dak it-tielet ħlas, l-attur *nomine* ngħata *cheque* b'dak l-ammont datat 15 ta' Marzu, 1996. *Cheque* ieħor fl-istess ammont ingħata lill-avukat tal-attur *nomine* datat 2 ta' Diċembru, 1995, u li kien jintradd lura hekk kif l-attur *nomine* jkun irċieva l-aħħar ħlas imsemmi;

Illi f'Jannar tal-1996, l-attur *nomine* mar il-bank biex jitħallas il-bilanċ tas-somma iżda l-bank ma setax iħallsu u talbu jkellem lil FFC. Sadattnat, f'Marzu tal-1996, FFC wriet ix-xewqa li ttemm il-kuntratt ta' Okoh. F'Marzu, l-attur *nomine* għadda l-bank biex isarraff it-tieni *cheque* iżda dan ukoll ma ssarrafx¹⁶;

Illi l-kawża nfetħet f'April tal-1996;

Illi jidher li l-konsiderazzjonijiet ta' natura legali li l-aktar iridu jieħdu l-attenzjoni tal-Qorti jitqanqlu mill-eċċezzjonijiet ta' FFC. Dan qiegħed jingħad għaliex, min-naħa tal-attur *nomine*, l-każ tiegħu huwa wieħed ta' talba sempliċi għal ħlas skond ftehim mil'huq. Kemm hu hekk, is-somma mitluba mill-attur *nomine* hija daqs il-bilanċ li kien għad fadallu jirċievi skond il-klawsoli tal-ftehim;

Illi l-ewwel eċċezzjoni ta' FFC trid li l-attur *nomine* juri l-eżistenza tal-kumpannija barranija attriċi u li huwa tassew huwa mandatarju tagħha;

Illi l-attur jisħaq li l-aġenzija li f'isimha deher biex jiftiehem ma' FFC hija waħda li taħdem fin-Niġerja u xogħolha huwa dak li tidentifika talent minn fost żgħażaġħ promettenti fil-*football* fin-Niġerja. Jisħaq ukoll li huwa aġent tal-istess entita' f'Malta u li din il-ħatra toħroġ mill-fatt tal-bosta negozji li huwa jagħmel f'isimha f'Malta ma' għadd ta' assoċjazzjonijiet sportivi fil-qasam lokali;

¹⁶ Dok f'pag. 103 tal-proċess

Illi l-għaref difensur ta' FFC jargumenta li ma tressqet l-ebda prova tajba biex issostni l-eżistenza tassew tal-aġenzija attriċi u tal-mandat tal-attur f'isimha, u jgħid li d-dokumentazzjoni mressqa lanqas biss hija waħda awtentikata u b'hekk il-Qorti ma tistax toqgħod fuqha;

Illi l-Qorti tibda biex tgħid li d-dokumenti mressqin mill-attur *nomine* f'din il-kawża huma dokumenti li kollha kemm huma tressqu fl-atti tal-kawża bejn l-istess partijiet u li kienet qiegħda tinstema' flimkien ma' din. Il-Qorti ma tistax għalhekk tqis id-dokumenti mressqin fl-atti ta' din il-kawża bħala mingħajr siwi sempliċement għaliex huma fotokopji, ladabra hija aċċertata li dawk l-istess kopji huma meħuda minn atti proċesswali oħrajn li jinsabu quddiem dawn il-Qrati. Provi bħal dawn huma, bil-liġi, provi ammissibbli¹⁷ u l-Qorti tista' toqgħod fuqhom;

Illi fil-fehma tal-Qorti, l-attur *nomine* sa mill-ewwel kien wera f'liema kapaċita' kien qiegħed jindaħal u f'liema kapaċita' kien qiegħed iressaq il-proposti tiegħu. Dejjem u konsistentement deher f'isem l-imsemmija aġenzija u FFC qatt ma ngħatalha x'tifhem li kien qiegħed jitkellem għalih innifsu. F'każ bħal dan, fil-fehma tal-Qorti, ma tibqax tgħodd aktar il-preżunzjoni li bniedem ikkuntratta f'ismu stess¹⁸, u min deherlu li kellu jressaq dubju fuq dik il-kwalita' kien jaqa' fuqu li juri mod ieħor¹⁹;

Illi mbagħad, fil-każ li għandna quddiemna, FFC trid turi kif, għal minn tal-anqas tliet okkażjonijiet differenti, hija resqet għall-iffirmar ta' ftehim mal-attur *nomine*, sewwasew in rappreżentanza tal-aġenzija attriċi, u ma qanqlitx xi dubju dwar l-eżistenza tal-waħda jew tal-ieħor f'dawk l-okkażjonijiet. Mhux hekk biss, imma bejn dawn l-okkażjonijiet u wkoll wara li nqala' l-għawġ, FFC qatt ma dehrilha li kellha ttenni xi tħassib dwar dan jew jekk kienx hemm tassew xi "enti fantażma" li miegħu kienet qiegħda tinneozja;

¹⁷ Art. 627(e) tal-Kap 12

¹⁸ Ara App. Kumm. 4.5.1973 fil-kawża fl-ismijiet *Philip Galea Souchet vs Michael Falla* (mhux publikata)

¹⁹ App. Civ. 6.10.1999 fil-kawża fl-ismijiet *Formosa noe vs Felice* (Kollez. Vol: LXXXIII.ii.358)

Illi l-Qorti trid timxi wkoll mal-prinċipju li meta partijiet jersqu biex jagħmlu negozjati ma' xulxin, dan jagħmluh b'bona fidi u sakemm ma jintweriex il-kuntrarju, m'għandux għaliex wieħed jaħseb li jekk kemm-il darba l-attur għamilha ċara li kien qiegħed jidher għall-imsemmija aġenzija barranija, kellu xi ħsieb ulterjuri biex ma jidhirx huwa personalment. Wara kolloxx, ma kien hemm xejn x'izomm lill-attur milli jaħdem f'Malta f'ismu proprju, billi l-qagħda tiegħu f'Malta, f'kull waqt rilevanti, kienet waħda regolari u regolarizzata;

Illi għar-raġunijiet fuq imsemmija, għalhekk, il-Qorti ma tqisx li l-ewwel eċċezzjoni hija tajba u m'hijiex sejra tilqagħha;

Illi fit-**tieni eċċezzjoni tagħhom**, FFC jgħidu li l-ftehim li l-attur *nomine* jibni t-talba tiegħu fuqu ma jiswiex. Huma jsemmi l-iżball u l-qerq bħala r-raġuni tagħhom għal din il-fehma. Huwa minnu li FFC kienet fetħet kawża għal dikjarazzjoni tat-tħassir tal-kuntratt, fost l-oħrajn, minħabba l-vizzju tal-kunsens, iżda ma jidhirx li kienu waslu biex għalquha u lanqas ma jidher li ngħatat xi sentenza favur dik ix-xilja. F'kull każ, ladarba l-ftehim ma kienx twaqqqa' b'xi sentenza jew tħassar bi qbil bejn il-partijiet, din il-Qorti sejra tqis li dak il-ftehim jiswa u jorbot lil min daħal fih u ma jidhrilhiex li jkun sewwa li terġa' tqis iċ-ċirkostanzi tas-siwi tiegħu;

Illi fit-trattazzjoni tal-għeluq, l-għaref difensur ta' FFC reġa' tenna l-kwestjoni tal-ħila tal-*player* Okoh u tar-rwol li għalih FFC kienet tħajret tilgħabu magħha u jekk kienx maqtugħ biex jilgħab fil-pożizzjoni li FFC kienu riduh. Il-Qorti, għar-raġunijiet li għadha kemm semmiet, ma tqisx li trid tistħarreġ din il-kwestjoni. Kif sewwa sottometta l-għaref difensur tal-attur *nomine*, din il-kwestjoni kien postha biss fil-kawża li FFC kienet fetħet kontra l-patroċinat tiegħu u mhux f'din il-kawża. F'kull każ, ladarba FFC kienu daħlu għal ftehim, għal darba darbtejn, f'medda ta' xahar, wara li l-imsemmi *player* kien għamel żmien ta' prova mal-istess klabb u kien saħansitra tqabbad jilgħab f'xi logħbiet magħhom, il-Qorti tifhem li kien hemm aktar minn żmien biżżejjed biex FFC jintebhu

fiex kienu deġlin meta resqu għall-iffirmar tal-ftehim u kif ikkommettew irwieñhom għall-ħlasijiet miftehma. Minbarra dan, il-Qorti tosserva wkoll li, meta sar il-ftehim tat-22 ta' Diċembru, 1995, imkien ma jissemma xi rwol li l-*player* Okoh kellu jispeċjalizza fih jew li l-ingaġġ kien speċifikatament marbut ma' rwol jew ħila bħal dan;

Illi l-fatt li FFC kienu temmew qabel waqtu l-kuntratt tal-*player* Okoh ukoll ma jsaññañx l-eċċezzjoni, għaliex il-ftehim li dwaru l-attur *nomine* ressaq din il-kawża kien ftehim differenti mill-kuntratt li FFC kienet tat lill-*player* imsemmi u l-ftehim tal-aġenzija magħmul mal-attur ma kienx jintrabat mal-ftehim l-ieñor, iżda biss ma' ċirkostanzi li tfixxu b'mod ċar. Fejn il-ftehim ikun wieñed ċar, il-Qorti ma għandhiex tħalli li jinħolqu ċirkostanzi oħra barranin fit-tifsir u fit-tħaddim tiegħu;

Illi għal dawn ir-raġunijiet, din l-eċċezzjoni m'hijiex sejra tintlaqa' għaliex ma hemmx lokha f'din il-kawża;

Illi dwar it-**tielet eċċezzjoni** l-Qorti tgħid li, ladarba din tintrabat mal-eżistenza tal-kawża konnessa bejn l-istess partijiet u li kienet qiegħda tinstema' għal xi żmien flimkien ma' din, u ladarba dik il-kawża ma tkompletatx u ma ntweriex li kienet tħalliet eżitu favur dak li jallegaw FFC, ma jidhrilhiex li huwa l-każ li tqisha aktar. L-eċċezzjoni tal-konnessjoni tal-kawża timplika li, f'waqt partikolari, aktar minn kawża wañda jkunu qegħdin jinstemgħu quddiem xi qorti dwar mertu li jorbothom flimkien. Malli dwar dak il-mertu jkun fadal kawża wañda biss li qiegħda tinstema', dik l-eċċezzjoni ma jifdlilhiex aktar siwi;

Illi dwar **ir-raba' eċċezzjoni** ta' FFC, din tgħid li l-ammont mitlub mill-attur *nomine* m'huwiex mistħoqq u jekk kemm-il darba għandu jsir xi ħlas, dan irid ikun f'somma anqas minn dik mitluba;

Illi f'dan ir-rigward FFC ma ressqet l-ebda prova li turi li dak li kien miftiehem bejnhom u l-attur *nomine* bħala li għadu dovut kien b'xi mod tħallas f'xi parti minnu jew ma kienx aktar dovut. Lanqas ma saru xi sottomissjonijiet mid-difensuri tagħhom dwar dan;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi, mill-banda l-oħra, t-talba tal-attur *nomine* u l-provi mressqin minnu juru li għajr għall-ewwel fhas akkont, l-attur *nomine* ma tħallas xejn aktar;

Illi mbagħad jekk kemm-il darba din l-eċċezzjoni ta' FFC trid titqies bħala l-*exceptio soluti*, ma hemmx għalfejn jingħad li kien dmir tal-istess imħarrkin li juru b'mod tajjeb u kif jixraq li huma kienu fil-fatt f'hallsu xi parti mis-somma mitluba jew li kien hemm xi raġuni oħra tajba li turi għaliex dak mitlub ma jmissux jithallas. Minn dan kollu l-Qorti ma sabet xejn fl-atti tal-kawża;

Illi għalhekk, lanqas din ir-raba' eċċezzjoni ma hija tajba u m'hijiex sejra tintlaqa';

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi:

Filwaqt li **tichad l-eċċezzjonijiet kollha** tal-imħarrkin *nomine* bħala m'humiex mistħoqqa fil-fatt u fil-liġi;

Tilqa' l-ewwel talba attriċi u ssib li l-attur fil-kwalita' tiegħu premessa huwa kreditur tal-imħarrkin *nomine* fis-somma ta' tnejn u għoxrin elf erba' mija u erbgħa u sittin euro u tmienja u erbgħin ċenteżmi (€ 22,464.48) li tirrappreżenta l-bilanċ ta' somma miftehma b'kitba tat-22 ta' Diċembru, 1995, dwar it-trasferiment tal-*player* Christopher Chinedu Okoh lill-klabb imħarrekk;

Tilqa' t-tieni talba attriċi u tikkundanna lill-imħarrkin *nomine* jhallsu lill-attur *nomine* s-somma ta' tnejn u għoxrin elf erba' mija u erbgħa u sittin euro u tmienja u erbgħin ċenteżmi, kif fuq ingħad; u

Kopja Informali ta' Sentenza

Tikkundanna lill-imħarrkin *nomine* jħallsu l-**ispejjeż tal-kawża.**

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----